

Preàmbul

Dels poc més de vint viatges amb la bicicleta per Àfrica deu han tingut com a destinació el Marroc. Això és degut a les diverses i grans possibilitats que ofereix. Dues vegades he aterrat a l'aeroport *Al Massira* prop d'Agadir. Les dues vegades hem traçat amplis circuits pel massís de l'Anti Atlas de manera que m'ha permès tenir una idea general del territori.

Aquest viatge ens permetrà aprofundir en els racons menys turístics, recórrer diversos engorjats i visitar les construccions fortificades que es varen destinar a graners col·lectius encara no fa massa temps. Per fer aquest itinerari haurem de fugir de les habituals rutes asfaltades i endinsar-nos per algunes de les poques pistes sense paviment que encara hi ha al cor del massís muntanyós que té com a centre neuràlgic la població de Tafraoute.

Formarem el grup els mateixos que fa un any vam travessar el *jebel Sarhro* i el *Haut Atlas*: Manel Broch, Manel Martí i Julià Pratginestós.

La riba sud del Mediterrani avui

La revolta popular a **Tunísia** ha forçat a dimitir i abandonar el país al president Zine Abidine Ben Ali després de 23 anys de mandat. S'ha instal·lat a l'Aràbia Saudita per un període indefinit.

Des d'octubre de 1981, Hosni Mubarak ha estat el president de la República Àrab d'**Egipte**, tot succeint Anwar el-Sadat, fins a l'11 de febrer de 2011, en què un seguit de manifestacions l'obliguen a abandonar el càrrec.

Després de derrocament dels règims de Tunísia i Egipte, països fronteres amb **Líbia**, una sèrie de disturbis que comencen a la capital, Trípoli, i s'estenen per tot el país. Reclamen que Muamar el Gadafi deixi el poder. Esclata la guerra civil amb posterior intervenció de diversos països europeus.

La tensió també arriba a **Algèria**, que organitza una marxa no autoritzada reclamant canvis en el règim d'Abdelaziz Buteflika, president des de 1999. El govern algerià va mobilitzar i desplegar un fort contingent d'agents de policia per impedir i reprimir la protesta convocada per l'oposició. Buteflika resisteix amb la promesa de canvis en el règim.

Veient els aldarulls que estan sacsejant el paísos àrabs i que les últimes setmanes han fet caure els presidents de Tunísia i Egipte el rei de **Marroc**, Mohamed VI, anuncia una reforma profunda de la constitució.

1 • Dijous, 31 de març de 2011

BCN – CMN – AGA

A les 15.00 h, després de dinar, surto de casa amb destí a l'aeroport amb el tren. L'equipatge conformat per la bicicleta i tots els complements els portarà el Manel Martí amb el cotxe. Això és malacostumar-me. Em costarà anar d'altra manera, ja que a la comodat un s'habitua amb facilitat.

AT 961 BCN-CMN - 19.00 – 19.15

AT 431 CMN-AGA - 21.15 – 22.15

No ens estalviem de pagar 40 euros extres pel transport de la bicicleta. El vol fins a Casablanca es fa sense incidències. Unes línies pintades al terra ens fan de cicerone, la vermella t'orienta a la sortida i la groga a la zona de trànsit que fins ara es feia a la terminal vella que està en obres. Suposo que els vols domèstics els estan fent sortir d'un indret provisional. L'enllaç que havia de ser d'una hora es transforma en tres hores d'espera. Coincidim amb grups que semblen anar a la "Maraton des Sables".

Arribem a l'aeroport *Agadir Al Massira* que són prop de les dotze (hora local). El control de passaports s'allarga molt més d'allò que és habitual.

No hi ha cap punt de "change" obert. A l'exterior una munió de Mercedes de color blanc ens esperen. No tenim gaire opcions, ens fan prendre tres taxis degut a la dificultat de transportar les caixes (20 euros x 3). A la cruïlla de l'avinguda del mercat d'Inezgane (Insgan) es concentren el tres vehicles. No tenen situat l'hotel Hagounia que tenen enfront. Quan els indico l'indret no creuen la mitjana de l'avinguda tot i que és possible fer-ho. Hi ha prohibició de fer-ho mitjançant un senyal de trànsit. Van a fer la maniobra correctament al capdavant de l'avinguda. Els xicots que atenen els clients de l'hotel són els mateixos de sempre i recorden les meves anteriors estades a l'hotel.

*Agadir és una ciutat del sud-oest del Marroc, capital de la regió Souss-Massa-Drâa, situada a la part nord d'una badia a la costa. Segons el cens del 2004 tenia 346.106 habitants però la seva conurbació reunia uns 600.000 habitants incloent les veïnes **Inezgane** i **Aït Melloul**. És la sisena ciutat del Marroc després de Casablanca, Rabat, Fes, Marrakech i Tànger. A la vila es parla l'àrab, el berber (tachelhit) i el francès. La població el 1952 era de 30.111 habitants (dels quals 1.518 jueus) i 6.062 europeus).*

*Un **agadir** és un recinte fortificat berber, a l'interior del qual hi ha habitacions per servir de graners a diverses famílies d'una mateixa tribu, i on els membres de la tribu es refugiaven antigament si eren objecte d'atac.*

2 • Divendres, 1 d'abril de 2011

INEZGANE - TIZOURGANE

Ens llevem amb les primeres clarors. Bufa vent de l'est amb intensitat moderada. Fem temps per esperar l'obertura dels bancs per canviar moneda. Ho fan a les 8.15 h.

Poc abans de les 10.00 h ens posem en marxa. El vent dificulta una progressió àgil i fàcil. Aviat prenem direcció sud-est i el vent incideix lateralment i la temperatura va en augment. L'atmosfera és tèrbola degut a la pols en suspensió. El trànsit molt intens està format per una amalgama de vehicle industrial, que junt amb els agrícoles i els turismes intenten conviure en una barreja de món rural amb allò que s'anomena progrés. Més enllà de Biougra, a uns 25 km de ruta, el volum de vehicles baixa molt. Augmenta però la temperatura. La velocitat a la que progressem és força més lenta de la desitjada en part deguda a la sobrecàrrega muscular que arrossega el Manel Martí.

En iniciar la pujada del port que s'enlaira al nivell de l'altiplà on s'ubica Ait Baha la temperatura és de trenta i bastants graus. Aquest fet posa al límit l'organisme del Julià, que des que s'atura rep tota classe d'atencions. Primer un marroquí que tot i circular en sentit contrari torna enrere per informar-nos de la situació i després dues famílies de jubilats que viatgen en autocaravanes. Vista la situació delicada s'avenen a dur al Julià fins a la kasbah Tizourgane amb els vehicles.

Duem 47 km recorreguts. En manquen menys de 10 per Ait Baha. Segons els nostres càlculs estem a uns 40 km de la kasbah.

Kasbah Tizourgane: Situació: 29° 53'N – 9° 00'W. Es troba a 105 km d'Agadir per la carretera S509 que creua una bella cadena muntanyosa entre Ait Baha i Tafraout. És una fortalesa de mur circular situada a la part alta d'un aflorament rocós. Amb deu habitacions, dobles i individuals, és capaç d'acomodar a grups de fins a 20 persones

Anem progressant lentament, sense descans, com també ho fa el sol, que no s'atura i camina inexorable cap a l'ocàs. La circulació de vehicles quasi inexistent. Aprofitem les darreres llums i ens endinsem en el món de les ombres i de manera inflexible en la foscor. Engueuem els frontals i seguim a les palpentes. No acabem d'arribar. Des d'Ait Baha no hem trobat cap nucli habitat. Ja hauríem d'haver arribat segons el quilometratge que teníem previst. A cada revolt espero trobar el rètol que anuncia la kasbah Tizourgane. Però sempre hi ha un altre revolt. Els gossos ens borden. També hi deu haver homes. Trobem el primer edifici a peu de carretera. Encara manquen 5 km. Demanem aigua que absorbim ràpidament com esponges seques, tan se val que sigui de l'aixeta.

Un llum sembla que ens fa senyals. Un vehicle ve cap a nosaltres. Són els turistes de les autocaravanes que ens donen la benvinguda. Després de circular dues hores a la llum del frontal hem arribat a la meta.

Sopar i al llit. Estem a la kasbah Tizourgane un indret imprescindible de visitar. L'indret i l'acolliment mereixen un 10.

101,20 km	7 h 54 min	13,00 km/h

3 • Dissabte, 2 d'abril de 2011

TIZOURGANE – TIZI MLILL - TIOUADOU

La dormida ha esta intensa i miraculosa. Ens ha deixat en disposició de tornar a pedalejar. Avui encara sortim més tard que ahir. Són quasi les onze. El Manel Martí i jo ens enfrontem amb tres pujades successives que en 28 km ens duren fins a la cruïlla amb la carretera de Tafraoute a Igherm, a una cota de 1600 m. El Julià ha pujat amb els vehicles dels francesos que l'estan omplint d'atencions. Ens acomiadem dels nostres benefactors tot prenent una pista que surt de les rodalies del Tizi Mlill. No tenim la certesa d'on ens conduirà. Tot plegat degut a haver de variar l'itinerari previst, per prendre precaucions després del vent i la calorada suportades ahir que ens va deixar fora de joc.

Encara que hem de baixar fins a una cota als voltants dels 1000 m comencem pujant. Primer de manera continua per seguir després en un traçat ondulat que ens ha dut fins a la cota màxima de 1805 m. El territori està molt deshabitat. Sols veiem a la llunyania algun que altre ramat d'ovelles i haimes dels pastors. Els pocs nuclis que travessem no hi veiem persona humana alguna. Després de dubtar en una cruïlla, trobem un incipient enquitranat que al cap de poc està en força bon estat. L'itinerari segueix de prop la llera del riu que el creua en bastantes ocasions provocant un canvi brutal per haver de rodar sobre els còdols respecte a la suavitat de l'asfalt.

Arribem a Tiouadou amb les darreres llums. Avui estalviem haver d'engegar els frontals. Ens instal·lem a casa del Mohamed. Fa 43 km que hem abandonat la carretera al Tizi Mlill que duu a Tafraoute.

73,35 km	5 h 41 min	12,90 km/h

Tiouadou: Situació: 29° 32'N – 08° 47,5'W.

A l'entorn de Tafraout hi ha les gorges de Ait Mansour i la vila d' Afella-Ighir (uns 40 km). A 5 km d'aquesta es troba el llogarret de Tiouadou. En Mohamed Sahnoun, un berber nascut a la vila, i la seva família han fet a casa seva un alberg per allotjar als turistes que volen visitar les gorges i els nombrosos gravats rupestres que hi ha a la zona. També ha creat un petit museu d'objectes que, fins fa pocs temps, formaven part de la vida quotidiana.

4 • Diumenge, 3 d'abril de 2011

TIOUADOU – TIOUADOU

L'incident físic-sanitari de la primera i segona etapa provocat per un vent no gaire normal, tant per la direcció de l'est quan predominen del nord i nord-oest i una calor que ha superat els 40°C implica petits canvis que comporta que ara anem un dia avançats sobre el calendari previst.

Com a mesura preventiva vam variar el destí de la segona jornada en la qual no teníem garantit un indret de pernocta per anar directament a Tiouadou. Per això anem un dia avançats sobre el projecte inicial. És com si tinguéssim un superàvit en una llibreta d'estalvi: el gastarem quan millor ens convingui.

Al matí, el Mohamed ens demana si li podem pagar l'estada ja que anirà al "souk". Tal com teníem previst en arribar a Tiouadou anem a visitar les gorges d'Ait Mansour, que ja havia passat en sentit contrari per cap d'any de 2005. Tot just abans d'entrar a la vall d'Ait Mansour coincidim amb el mercat d'afella Ighir. És minúscul però atractiu i acolorit com ho són els altres mercats de referència.

El recorregut és francament sensacional, el palmerar s'estén durant uns 15 km emmarcat per unes extraordinàries parets en les quals es dibuixen tota una col·lecció de plegaments molt torturats. El llit del riu format per còdols de tota forma i mesura és molt sinuós formant uns impressionants meandres que es poden contemplar des de la carretera (majorment enquitranada) que s'arrapa al seu marge dret.

Pugem fins que s'acaba el palmerar, on ens tornem a trobar amb els gentils caravanistes que tant ens han ajudat amb l'incident del primer dia. Hem encetat una forta i sincera amistat. Ja hem concertat, per quan les agendes ho permetin una futura trobada a casa del Julià a Granollers.

Segueix fent vent, encara que no ens molesta gaire i el cel està cobert amb núvols alts sense perill de pluja.

De retorn a Afella Ighir pugem durant 7 km en direcció a la mina d'or Iourirne. D'aquesta manera podem contemplar des del capdamunt de la pujada l'extensió que ocupa la mina i el territori pel qual hauríem d'haver arribat avui a Tiouadou.

53,84 km	4 h 14 min	12,86 km/h

5 • Dilluns, 4 d'abril de 2011

TIOUADOU – IGMIR

Aquesta nit a plogut. Tot just per mullar el terra i embrutar les bicicletes que les tenim a l'exterior. Segueix bufant el vent de moderada intensitat, però amb un canvi substancial d'orientació. Ara ve del nord i a una temperatura força més baixa, per sota dels 20°C.

El Mohamed es va quedar ahir a Tafraoute, per tant no ens podem acomiadar. Ho fem del seu germà Adi que ens serveix l'esmorzar. El Adi viu a Alacant i està de vacances a Marroc amb la seva dona. Ens

informa que anit van canviar l'horari. Cal avançar una hora a l'horari oficial de l'arribada.

Deixem enrere Tiouadou més d'hora que cap altre dia. Anem agafant el ritme en consonància amb la llum solar. Tot i això no tenim clar l'hora que és.

El tram de pista que hi des de Tiouadou fins a l'asfalt que uneix la mina d'or amb la civilització de només 3 km resulta bastant antipàtic pel pedregam. Una vegada sobre l'asfalt i durant uns 10 km superem quatre repetjions que semblen unes muntanyes russes gegantines. Havent fet aquest mateix recorregut l'any 2007 espero trobar la cruïlla on s'abandona el curs del riu Tamanart per canviar de vall. Aquesta cruïlla no la acabem de trobar fins que ens adonem que seguim paral·lels a una llera en sentit ascendent. Dedueixo que han enquitranat tot el recorregut i per això no he reconegut el punt de bifurcació.

Abans de superar un port amb pendents molt rigorosos podem veure a peu de carretera unes mansions que han de pertànyer a persones amb molts de diners i molt poderoses.

Dalt del port duem 28 km de trajecte. Tenim davant nostre una grandiosa depressió. Baixem decidits i ajudats pel vent que ens empeny per l'esquena.

Quan duem 46 km trobem un entroncament amb una pista molt ampla i molt ben aplanada com per rebre una capa d'asfalt on hi ha un indicador "Igmir 22 km". Aquesta situació no s'ajusta a la de l'any 2007, però la seguim.

Fem el recorregut per la pista que utilitzem de manera exclusiva fins a la gîte d'Igmir. El descens al fons de les gorges ha estat modificat de manera que permet circular turismes. Trobem la gîte tancada, però després d'un primer ensurt una noia ens obre la porta i ens instal·lem còmodament.

Em sorprèn haver fet els quasi 70 km en una hora menys que l'any 2007. Alguna cosa tindrà a veure el nostre amic Eolo i la modificació de la pista. El desnivell acumulat del dia és de 1050 m.

Encara no fa mitja hora que estem instal·lats que cau una forta tempesta de curta durada que està amenitzada amb calamarsa.

67,10 km	4 h 34 min	14,97 km/h

Auberge IGMIR: Situació: 29° 20'N – 09° 00'W.

En una gorja de difícil accés, al costat del barranc d'Assif n'Mouguene afluent de l'oued Tamanart amb els petits pobles de Aïty Herbil i Aguerd a l'inici de la ruta venint pel sud. L'entrada per la seva part superior (nord) des de Tafraout i Izerbi era força complicada a causa de les condicions i traçat de la pista que feia necessari un vehicle tot terreny. És un indret poc conegut i sense afluència de turistes

6 • Dimarts, 5 d'abril de 2011

IGMIR – AMTOUDI

El sopar va estar correcte amb *harira* (sopa) i brotxetes, però l'esmorzar ha estat sensacional, fora de sèrie. La gîte està atesa per dues noies, ja que "le patron" ha anat a Agadir. Sortim prou aviat. Segueixo sense saber a quina hora, ja que s'ajunten el canvi d'hora europeu fa una setmana, la setmana següent fa el canvi Marroc i per acabar-ho d'adobar les noies encara van amb l'hora "vella", no se en certesa com batejar-la.

El trajecte d'avui té forma d'una "u" gegantina. Des d'Igmir al sud, cap avall l'itinerari segueix la llera del riu. Durant 12 km anem saltejant per sobre els còdols. Després per la pista es circula millor doncs a l'eixamplar-se l'engorjat permet el traçat de la pista pels marges, que va canviant constantment de riba durant 10 km. Trobem la cinta d'asfalt amb suficient amplada com per permetre dibuixar en el seu eix una línia per diferenciar els dos sentits de la marxa.

Als 31 km entronquem a la carretera de Tata a Tiznit, més estreta i sense senyalització que prenem en direcció a ponent. El vent fa acte de presència de manera suau però desfavorable fins a la cruïlla on la ruta s'orienta al nord. Hi arribem amb 64 km recorreguts.

Al canviar d'orientació el vent ens afavoreix en tot el recorregut fins a entrar a Amtoudi. Ens instal·lem a l'alberg "On Dirait Le Sud". L'alberg està emplaçat al final del poble. Un cop instal·lats pugem a fer una visita al graner.

Desnivell acumulat del dia 570 m.

89,95 km	5 h 35 min	16,33 km/h

Amtoudi: Situació: 29° 14'N – 09° 11'W

Es troba a 30 km vall amunt des de la carretera de Tata a Tiznit. La característica més destacable és l'imponent silueta del graner d'Aït Aïssa coronant el cim d'un turó rocós, amb una forma de con truncat, que s'eleva un parell de centenars de metres per sobre del llogaret. El graner és una petita ciutat emmurallada, concebuda amb una clara vocació de inexpugnabilitat.

Al quedar-se sense funció en acabar (fa tot just unes dècades) l'època de les ràtzies i les guerres tribals, el graner de Aït Aïssa, com el seu veí el graner d'Aguelluy (com tants d'altres), estava abocat a una ruïna lenta i inexorable.

Afortunadament, per iniciativa dels habitants, en aquest últim lustre s'ha procedit a la restauració, tant del graner de Aït Aïssa com el d'Aguelluy sota la direcció de la jove arquitecta marroquina Salima Naji.

(<http://www.salimanaji.org/>).

7 • Dimecres, 6 d'abril de 2011

AMTOUDI - TAFRAOUTE

El tracte a l'alberg ha estat formidable, segons ens tenen acostumats. Matinem i sortim aviat, ja que desconeixem el recorregut. Tornem enrere uns 5 km fins trobar la cruïlla que dona entrada a la pista. Hi ha un plafó indicador, que entre altres, senyala a Tafraoute 63 km. Desconfio d'aquesta dada ja que no coincideix amb les meves previsions de quasi un centenar.

La pista és molt pedregosa degut a que creua d'una riba del torrent a l'altra en diverses ocasions per terreny de pedres abundants i de terribles còdols a la llera. Fet que ens fa avançar molt lents i amb gran esforç.

Els primers 10 km són relativament plans tot i que no deixem de pujar però al final es redreça força. Als 25 km de recorregut assolim un gran altiplà. Duem una mitjana de 10 km per hora.

El km 32 ja el fem sobre asfalt. Passem per algun que altre nucli d'habitatges amb poques senyals de vida sense cap rètol indicatiu que ens orienti. Alguns edificis són molt gran i ostentosos.

Al km 50 suposem estar a Jemaa (així ens ho informen) amb la mitjana que ha pujat a 12,50 km per hora junt a un rètol que diu "Tafraoute 42". Continuem seguint el indicadors per carreteres desconegudes. Passem per la vall de Tarsout a la que hi arribem després un fort descens.

A Tafraoute anem a l'hotel Salama. El recepcionista fa l'observació que no és la primera vegada que estic a l'hotel. Li confirmo que és la tercera.

Desnivell acumulat de 1400 m.

94,72 km	6 h 45 min	14,20 km/h

L'entrada a la població és realment espectacular per la gran quantitat de monumentals blocs de pedra de totes mides i figures. És una població gran que atrau molt de turisme. Evidentment també hi ha abundància de caçadors de turistes.

L'etapa d'avui, per definir-la en poques paraules ha estat llarga pels quasi 100 km, dura pel terreny del primer terç del recorregut i molt exigent pel gran dispendi energètic tant físic com mental.

8 • Dijous, 7 d'abril de 2011

TAFRAOUTE – IGHHERM

L'esmorzar a l'hotel és a les vuit i no fan excepcions. Anem a trobar un taxi col·lectiu pel Julià que vol (assenyadament) estalviar-se els 22 km de pujada del Tizi Mlill de cota 1600 m des dels 1000 m de Tafraoute. El Julià fa ús exclusiu del taxi. Ens reunim a la cruïlla de carreteres. He pujat en dues hores de pedalejar.

Des de la bifurcació en direcció a Agadir i Igherm un indicador marca 75 km fins a la darrera, que està quasi a la mateixa cota que el coll. El recorregut hauria de ser pla, però en aquests indrets no es coneixen ni el pla ni la recta. Efectivament hem anat

fent una dent de serra contínua per una successió de pujades curtes combinat amb una baixada curta i ràpida, fet que implica tenir la sensació que sempre estem pujant. El traçat horitzontal també és molt sinuós arrapant-se a la configuració del terreny per a la qual cosa el recorregut s'allarga considerablement. Parem a reposar una estona a Ait Abdallah. Al creuar Tiguermine tenim una petita trifulga amb unes criatures que pretenien distreure's tirant un llistó metàl·lic a les rodes de les bicicletes. Pel camí pocs nuclis habitats, amb poca senyal de vida humana, això si hi ha abundància d'antenes parabòliques.

Al principi el terreny es presenta bastant erm, però des de la meitat del recorregut (50 km) la verdor es combina amb les flors dels marges de la carretera de forma molt exuberant. Ens fa recordar la cançó del Serrat "el camí fa pujada me'n vaig a peu i a les vores hi ha flors". Caldria dir que anem en bicicleta. Els bancals aparentment estan poc o gens conreats.

En el trajecte entre el Tizi Mlill i Igherm, que estan a la mateixa cota s'acumulen 1300 m de desnivell. Per això avancem tan lentament. Al anar fent grans zigzagues en sentit horitzontal el vent, encara que moderat, a estones col·labora i a estones ens frena.

Entrem a Igherm amb llum de sol, però amb les ombres allargades. Per arribar més d'hora hi ha dues maneres. Una fer etapes més curtes i dues anar més de pressa. La primera solució no és factible per no haver indrets on pernoctar en punts intermedis i la segona com ja apretàvem els pedals tant fort com les nostres forces ens permetien tampoc té remei.

Mentre entrem a l'hotel Anzal a la tele panoràmica sona l'himne del Barça. També m'identifiquen com haver estat anteriorment a l'establiment.

99,35 km	7 h 06 min	14,16 km/h

<i>Igherm també significa graner. Els agadir o igherms van ser utilitzats originalment per emmagatzemar grans i com un lloc de refugi i defensa, quan el poble estava en perill.</i>

9 • Divendres, 8 d'abril de 2011

IGHERM - TAROUDANNT

L'hotel Anzal a Igherm no és ni de bon tros el millor establiment en que ens hem allotjat, potser el més modest junt amb el de Tiouadou, però el que si que té el millor i autèntic ambient d'una població marroquina. Tots els parroquians se situen en la mateixa direcció, que no és la de La Meca, sinó de la tele. Regna un gran silenci ningú parla ja que estan atents a la pantalla, tant pel partit de futbol (ahir Bemfica 3 – PSV 0) com per a les notícies.

L'itinerari d'avui va des dels 1700 m fins a 250 m. Una bona baixada no exempta d'algun inevitable repetitj. El sentit de l'itinerari és cap al nord i el vent ve del sud fet que encara ens afavoreix i permet incrementar la velocitat sense esforç.

Res a destacar del recorregut, tret que aquest mateix el vaig fer en sentit contrari l'any 2007 en quasi sis hores. A mesura que passen les hores la temperatura s'incrementa fins a trenta i molts graus.

El pas de l'Oued Sous es fa per sobre d'un magnífic pont de formigó quan jo l'havia creuat per la llera. No parem de millorar les infraestructures.

Arribats a Taroudannt ens calmem la set i la gana abans d'allotjar-nos a l'hotel Taroudant.

87,53 km	3 h 33 min	24,79 km/h

A la tarda anem a un local d'internet per intentar enviar un missatge. Una vegada superades les diferències entre els teclats "qwerty" i "azerty" i localitzades les tecles del "punt" i "arroba", (amb l'ajut del botiguer) el Manel Martí no aconsegueix entrar en el seu compte de correu "gmail". Li surt repetidament el comprovant de seguretat. Jo tinc més sort i puc obrir el meu correu "hotmail", però em resulta del tot impossible poder escriure ni una lletra. Tampoc podré esborrar cap dels 113 correus que tinc a la bústia. Misteris de la ciència moderna que té unes possibilitats i una capacitat enorme que sovint et deixen com quan enviàvem postals per correu ordinari.

10 • Dissabte, 9 d'abril de 2011

TAROUDANNT - INEZGANE

La boira alta tapa el cel blau, ens acompanyarà fins a Inezgane. Acostumats com estem a circular durant vuit dies per carreteres a la nostra entera disposició, degut a la quasi nul·la presència de vehicles, no volem trencar aquesta bona sensació fent 80 km per una carretera amb bastants de vehicles. Per tant, decidim anar amb el bus fins a Inezgane. A les 10.00 h sortim direcció Agadir fins a la "gare Routière" que tenim al darrere de l'hotel Haugonia.

El primer que fem és anar a l'estació Shell on gentilmente ens netegen les tres bicicletes amb aigua a pressió i eixugades amb aire també pressuritzat. Concertem el trasllat fins a l'aeroport per demà i encaixem les bicicletes netes i polides.

Fem el dinar a base d'assortit de peix en un local especialitzat dels porxos de l'avinguda principal pel mòdic preu de 2 euros el menú. Després fem la visita inexcusable del mercat d'Inezgane al darrere mateix dels porxos. És tan gran com acolorit per tota mena de productes agrícoles i d'articles per la llar en quantitats industrials. De turistes, ni la mostra. Els pocs que hi ha deuen ser al passeig principal o a Agadir-centre.

Per la modesta quantitat de 0,3 euros per trajecte en el bus 98 ens arribem fins a la platja d'Agadir. El viatge és màgic i misteriós ja que ens trasllada en l'espai i en el temps. Agadir és una ciutat moderna amb edificis de disseny, abunden els parcs i la netedat, talment sembla que hagem anat fins a una ciutat europea de la qual no té res a envejar. La platja plena a vessar, tot el contrari de quan ens passejàvem

en solitari per cap d'any del 2005 esperant una bicicleta que s'havia quedat pel camí. La majoria són gent del país, alguns, els que menys, es banyen. Els vestits de bany més agosarats ens recorden els de casa nostra de principis del segle XX. Moltes dones prenent el sol vestides de carrer. Algun biquini, potser d'alguna turista.

Tornem a Inezgane amb el bus 98. Ens muntem el sopar en tres locals diferents segons el plat que i trobem. Primer: harira (sopa); segon: assortit de peix; tercer: iogurt o fruita.

Quan anem cap a l'hotel el Barça i l'Almeria empaten a zero.

11 • Diumenge, 10 d'abril de 2011

AGA – CMN - BCN

El dia es desperta emboirat, com ahir. Són boires altes que cobreixen del tot el cel donant una tonalitat de gris. El transportista és puntual. Ens informa del resultat del partit. Va guanyar el Barça 3-1. També ens fa saber que la setmana vinent hi ha un partit transcendental, Madrid-Barça.

El vol 424 que teníem a les 10.40 h passa a les 11.40 com inicialment ens van donar en el bitllet. Al mostrador de RAM ens comuniquen que l'equipatge no viatjarà amb nosaltres ja que volarem amb un aparell petit. L'equipatge el rebrem a casa demà. No paguem el transport per les bicicletes. Canviem els dirhams sobrants: $1850 \times 11,64 = 158,93$ euros. Hem fet una bona inversió, ja que vam comprar a 11,06 i hem venut a 11,64.

AT 424 AGA-CMN - 11.40 – 12.50

AT 960 CMN-BCN - 14.00 – 18.05

Malgrat l'advertència que ens han fet sobre el transport de les bicicletes observem com carreguen les tres caixes a la bodega del bimotor.

El vol surt amb retard amb la única conseqüència de fer més curta l'espera a Casablanca. El trajecte fins Barcelona puntual i entrega de l'equipatge especial a la cinta 14E. Al Julià i al Manel els esperen les respectives senyores. Jo vaig cap a cas en tren. A la terminal T2 veig baixar del bus d'enllaç entre terminals un africà amb més paquets que mans. És camerunès. Li dono un cop de mà fins al tren i l'informo sobre el transport.

Observacions

Les carreteres que hem recorregut mantenen en perfectes condicions el paviment, excepció d'indrets puntuals i molt curts. Les pistes principals estan en fase d'eixamplar i d'enquitrinar. Les dificultats es concentren en els trams que segueixen o creuen les lleres dels rius.

El parc mòbil en busos i turismes és força acceptable de manera que avui dia quasi no circulen vehicles es estat de desballestament.

Les noves construccions estan canviant de forma progressiva la fesomia tradicional de parets de fang pastat amb palla i assecat al sol (tova) i de pedra per estructures de formigó i tancaments de bloc de formigó amb acabat arrebossat.

El tradicional turbant de tela enrotllat al cap és car de veure, ja que està donant pas de manera força general a cobrir-se amb la típica gorra de visera, tant en homes com en dones.

Tots els indrets on hem pernoctat els classifiquem de genials i repetibles per una raó o altra. Els serveis i les atencions immillorables.

Tot Marroc sembla més ben informat de la lliga espanyola en general i del Barça i Madrid en particular que nosaltres. Haurem d'estudiar-ho.

Del conflicte del món àrab, ni una paraula. En fi, un país emergent, mentre nosaltres estem en plena decadència.

ADRECES D'INTERÈS

Hotel Hagounia 9, avenue Mokhtar Soussi – Inezgane Tel: 05 28 83 27 83
Kasbah Tizourgane BP 63 Ida Ougnidif 80400 Ait Baha info@tizourgane-kasbah.com)
Mohamed Ouhammou Tioaudou. Afella-Ighir (Tafraoute) m_sahnoun@hotmail.com
Aboukacem Said. Gîte Igmir contact@gitejgmir.com
Georges Roy (ONDIRAITLESUD) Oasis Amtoudi – Id Aïssa BP 112 Taghjijt 81150 Maroc Tel: 05 28 21 85 69
Hotel Salama. Centre de Tafraoute 85450 – Maroc Tel: 05 28 80 00 26 / fax: 05 28 80 04 48 reservation@hotelsalamana.com
Hotel Anzal. Igherm Tel: 05 28 85 93 12
TAROUDANT HOTEL Place Al Alaouyine. TAROUDANT - MAROC Tél. 08 28 85 24 16 / fax: 08 28 85 15 53

LECTURES RECOMANADES EL SAHARA, Tierras, Pueblos y Culturas. Manuel Julivert www.saharayatlas.com

MÉS INFORMACIÓ Calculador de rutes. www.marocou.com www.cebadalona.org www.tempsvila.net

